Randers Kommune

Til lodsejere langs Østrup Bæk

Randers Kommune
Natur og Miljø

Telefon +45 8915 1515
Direkte 51562746

www.randers.dk
ehk@randers.dk

Dato: 01. september 2026 Journalnummer: 06.02.03-P19-11-26

Tilladelse til restaurering af Østrup Bæk

Randers Kommunes Natur- og vandløbsteam ønsker at forbedre de fysiske forhold på en delstrækning af Østrup Bæk. Der meddeles hermed tilladelse efter vandløbslovens (LBK. Nr. 1217 af 25/11/2019) § 37 til restaurering af Østrup Bæk.

Tilladelsen gives på baggrund af projektet ” Genslyngning af Østrup Bæk” udarbejdet for Randers Kommune af WSP i marts 2026.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

- Restaureringen af vandløbet skal udføres i overensstemmelse med principperne i det offentliggjorte projekt ”Genslyningen af Østrup Bæk ” offentliggjort på Randers Kommunes hjemmeside 10. marts 2026.

- Projektet må ikke påvirke vandstanden uden for projektområdet.

- Ved arbejdets udførelse skal det sikres, at der ikke sker udvaskning af sand, jord eller tørv til nedenfor liggende vandløbsstrækninger, subsidiært at evt. aflejringer forårsaget af anlægsarbejdet oprenses som led i projektet inden arbejdets afslutning.

- Hvis der i forbindelse med anlægsprojektet konstateres dræn og andre rørudløb må disse ikke dækkes med grus og udløb til Østrup Bæk, skal genskabes.

- Sammensætningen af gydegrus skal tilpasses anbefalingerne fra DTU Aqua. For vandløb under ca. 3 meters bredde, anbefales en sammensætning af gydegrus

med 85 % sten på 16-32 mm (nøddesten) og 15 % sten på 33-64 mm (singles + håndsten).

- Bygherre kan, hvis det skønnes formålstjenstligt, lade udføre mindre tekniske ændringer under arbejdets udførelse.

- De private lodsejere varetager den fremtidige vedligeholdelse af vandløbet i fællesskab. (Privat vandløb)

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Afgørelsen kan først udnyttes når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager.

Lovgrundlag
Alle former for restaureringer, som f.eks. etablering af kunstige overhængende brinker, placering af større sten, placering af planker eller lignende ved vandløbsbunden, etablering af strømkoncentratorer og etablering af gydebanker, kræver en tilladelse efter vandløbsloven. Ligeledes kræver enhver form for tilstandsændring i beskyttet natur en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Tilladelsen er givet efter:

- Vandløbslovens § 37 (LBK nr. 1579 af 26/01/2017)
- Kapitel 2 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 834 af 27/06/2016)

Baggrund og beskrivelse
Randers Kommune Natur- og Vandløbsteam ønsker at igangsætte et mindre vandløbsrestaureringsprojekt øst for Randers ved Østrup Bæk, som afvander til Randers Fjord via Albæk Landkanal.

Projektet omfatter genåbning og genslyngning af Østrup Bæk på en ca. 180 m lang strækning beliggende øst for Randers, nær Albæk. Den nuværende vandløbsstrækning består af en kombination af rørlægning, betonkasse og et kort lige kanaliseret forløb. Vandløbet er omfattet af §3 i Naturbeskyttelsesloven og målsat god økologisk tilstand i Vandområdeplan III. Østrup Bæk er desuden et privat vandløb.

I forbindelse med projektet etablerer et nyt terrænnært, slynget vandløb i en "miniådal", hvor vandløbet forlænges med ca. 62 m. Samtidig sløjfes og tildækkes de eksisterende tekniske forløb. Projektet indeholder etablering af gydebanker, vandtrappe, udlægning af variationsskabende sten og dødt ved, samt beplantning langs den nye strækning.

Desuden vurderes det grove substrat at kunne øge bestanden af smådyrsfaunaen og dermed øge DVFI. Endvidere vil en udvidelse af profilet medføre et forbedret lysindfald, hvilket betyder, at der i kombination med udlægning af groft substrat, vil blive skabt forbedrede vilkår for vandløbsplanterne.

Slutteligt etableres en ny rørunderføring ved Verdo Vand A/S' arbejdsvej, og der gives mulighed for udskiftning af underføring ved Nedre Vej. Herud over etableres en mindre rørbro ved udløbet til Albæk Landkanal. Sidst nævnte rørbro er for at sikre at der ved vedligeholdelse af Landkanalen, kan sikres passage for mejekurve/gravemaskine, uden der sker skader på Øster Bæk. (I nuværende forhold gennemkøres de nederste 4 m af Østrup Bæk med en gravemaskine, når Albæk Landkanal vedligeholdes.

Formålet med ovennævnte tiltag er at forbedre den økologiske tilstand i vandområdet o9519_e ved at genskabe et naturligt vandløb med større fysisk variation, forbedret faunapassage og bedre levevilkår for fisk, smådyr og vandplanter.

Projektområdet ligger ikke i Natura 2000, men afvander til Randers Fjord (habitatområde). Projektet vurderes samlet set at have en positiv effekt på vandløbets naturtilstand og ingen negative påvirkninger af beskyttet natur, bilag IV arter eller hydrologi. Projektet kan gennemføres inden for gældende lovgivning og uden væsentlige miljøpåvirkninger.

Forundersøgelse og detailprojekt m.m.
Projektet er baseret på teknisk forundersøgelse inkl. detailprojekt – Vandløbsrestaurering i Østrup Bæk udarbejdet af WSP i marts 2026. Projektet med bilag kan ses her:

https://www.randers.dk/media/ql1bcn0w/projektforslag-oestrup-baek-inkl-kort-og-bilag.pdf

Beskrivelse af vandløbet
Østrup Bæk er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Der findes indenfor projekt-strækningen ingen beskyttede naturtyper, som vil blive påvirket af substratudlægningen og genslyngningen (se kort bilag i ovenstående link).

Ådalen omkring Østrup Bæk er udpeget som økologiske eller potentielle økologiske forbindelser, og er en del af Grønt Danmarkskort, som indeholder områder med eksisterende natur og områder med mulighed for natur. (Kilde: Danmarks Miljøportal, januar 2026).

Vandløbet udgør en økologisk forbindelse i Randers Kommunes Kommuneplan 2017, og skal sikre spredningsmuligheder af planter og dyr gennem landskabet. Vandløbet er et privat og målsat god økologisk tilstand i Statens Vandområdeplaner.

På de strækninger, hvor vandløbet i dag ikke er rørlagt, fremstår bunden i Østrup Bæk, rimelige sandet og uden nævneværdig substrat i form af grus og sten.

De projekterede tiltag vurderes at medføre en markant forbedring af de eksisterende fysiske forhold i Østrup Bæk.

Naturbeskyttelsesloven
Der er ingen §3 beskyttede naturtyper der grænser op til projektstrækning, men Østrup Bæk er omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Det vurderes, at gennemførelsen af projektet, medfører en forbedring af den aktuelle naturtilstand i vandløbet, da vandløbet

i dag er rørlagt på længere strækning, som ved projektgennemførslen reduceres væsentlig. Endvidere fremstår Østrup Bæk på projektstrækningen som, et lige kanaliseret forløb, der gør at vandløbet mangler fysisk variation, groft substrat og større sten til fiskeskjul.

Kommunens vurdering
Det er Randers Kommunes vurdering, at vandløbsrestaureringen af Østrup Bæk vil bidrage positivt i forhold til en forbedring af naturindholdet i og omkring vandløbet. Der skabes et mere varieret afstrømningsmønster, som kan give en større variation af vandløbsbund og brinker, og dermed bidrage til en mere divers sammensætning af flora og fauna. Projektet medfører ikke en at vandkvaliteten forringes. Randers Kommune vurderer ikke, at der vil være nogle negative konsekvenser for vandløb. Randers Kommune meddeler derfor dispensation til det naturforbedrende projekt.

Godkendelse efter anden lovgivning
Denne afgørelse omhandler kun forhold, der behandles med hjemmel i vandløbs- og naturbeskyttelsesloven. En eventuel godkendelse omfatter ikke samtidig godkendelse efter anden lovgivning.

Vandløbsloven
Projektet har været fremlagt i 8 uger efter vandløbslovens bestemmelser i perioden 17. marts 2026 til 12. maj 2026. Restaurering og genåbning af Østrup Bæk

Projektet har ligeledes været i høring hos interesserede myndigheder.

Fiskeristyrelsen har svaret, at Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, ingen bemærkninger til det fremlagte projekt.

Museum Østjylland har responderet på høringen. Museum Østjylland anbefaler, at jordarbejdet overvåges, så eventuelle hidtil uregistrerede fortidsminder i området kan registreres.

Der er ikke kommet indsigelser, som ændrer projektets udformning.

Miljøvurderingsloven
Der er den 24. juni 2026 truffet afgørelse om at restaureringsprojektet ikke kræver yderligere miljøvurdering, jf. Jævnfør bilag 2 punkt 10 f i Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer. (Lovbekendtgørelse nr. 2018-10-25 nr. 1225). Afgørelsen er truffet med 4 ugers klagefrist. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Link til afgørelsen, Afgørelse - projektet er ikke omfattet af krav om miljøvurdering

Væsentlighedsvurdering i forhold til Natura 2000-områder og bilagsarter (beskyttelseskrævende dyr og planter)

I henhold til § 6 i habitatbekendtgørelsen,[1] skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis det ikke kan udelukkes, at planen eller projektet kan medføre en væsentlig påvirkning, skal myndigheden jævnfør habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2 foretage en nærmere konsekvensvurdering af planen eller projektets påvirkninger af Natura 2000-området, under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Viser vurderingen, at planen eller projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det søgte. Jf. § 7, stk. 8, punkt 1 er regulering (herunder restaurering) af vandløb omfattet af kravene i § 6.

Bilag IV i habitatdirektivet indeholder en liste over beskyttelseskrævende dyre- og plantearter, som EU's medlemslande er forpligtet til at beskytte. Både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Disse arter betegnes i det følgende som bilag IV-arter. I forhold til bilag IV-arter skal det sikres, at det ansøgte projekt ikke forsætligt forstyrrer bilag IV-arter i deres naturlige udbredelsesområde eller beskadiger eller ødelægger arternes yngle- og rasteområde i arternes naturlige udbredelsesområde. Det er ikke tilladt at gennemføre projekter, der kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for disse arter. Forudsætningen for dette er, at den økologiske funktionalitet af et yngle– eller rasteområde for bilag IV-arter opretholdes på mindst samme niveau som hidtil.

Indledningsvist er der blevet foretaget en screening af, hvilke Natura 2000-områder, der ligger nærmest projektområdet og derved potentielt kan påvirkes af projektet.

Dernæst er der foretaget en såkaldt væsentlighedsvurdering, hvor væsentligheden af eventuelle påvirkninger fra projektet vurderes i forhold til de naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for de Natura 2000-områder, der vil kunne berøres af projektet.

Natura 2000

Det er Randers kommunes vurdering, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på det nærmest beliggende Natura 2000-område eller konkrete Bilag IV arter. Det skyldes, at vandløbsrestaureringen, ikke vurderes at påvirke nærmeste Natura 2000 område, Habitatområde nr. 14 omhandlende Ålborg Bugt, Mariager- og Randers Fjord, beliggende ca. 2,5 km øst for projektområdet. Det vurderes, at der ved gennemførelsen ikke vil ske en forringelse af levestederne for Bilag IV arter.

Bilag 4 – arter
Det ansøgte afvander til Randers Fjord, der efter Randers Kommunes kendskab kan være yngle- eller rasteområde for følgende bilag IV-dyrearter:

Odder
Odderen forekommer udbredt langs alle kommunes større åer, søer og vådområder. Det forventes at den forekommer periodisk og sporadisk langs en række mindre vandløb. Odderen er tilpasset et liv i og opholder sig en stor del af tiden i vand. Den findes i såvel rindende som stillestående vand og søer, samt moser med store rørskovsområder er særligt velegnede levesteder for arten. Odderen yngler og raster i uforstyrrede rørskove og krat ved søer og åer med gode fiskebestande. Den er hovedsageligt følsom overfor forstyrrelser på ynglepladsen**.**

Da projektet vil skabe et mere varieret vandløbsforløb og øge bestanden af fisk, vurderes det, at projektet er positivt for odderen.

Restaureringen af vandløbet med større sten, gydebanker og grusbunker og i det store dele af den rørlagte strækning fjernes vurderes, det at medføre en markant forbedring af de eksisterende fysiske forhold på strækninger, som ligger nedstrøms.

Padder
Projektet forventes ikke at have en negativ indvirkning på padder og vil ikke påvirke paddernes yngle- og rasteområde negativt.

Flagermus
Der er ikke registeret flagermus indenfor projektområdet, men ca. 1 km mod vest er det nye forløb af Østrup Bæk, er der registeret et område med flagermus.
Der fældes popler langs Østrup Bæks nuværende forløb, men øvrige større træer langs vandløbet oprindelige forløb bevares. Det vurderes derfor at projektet ikke påvirker flagermusenes yngle påvirker flagermusenes yngle og rasteområde negativt.

Samlet vurdering
Det vurderes samlet set, at projektet ikke vil påvirke de potentielle bilag IV-arter i området i et negativt omfang, ligesom projektet heller ikke vurderes at ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Det er således vurderet, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området, Bilag IV-arter eller § 3 beskyttede områder eller vandløb i en negativ retning.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i den fremsendte ansøgning og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på screeningstidspunktet.

[1] Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 - Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Høring af berørte myndigheder og parter

Projektforslaget har været i høring hos:

1. berørte lodsejere/parter
2. Fiskeristyrelsen
3. Museum Østjylland

Projektforslaget i forbindelse med en 8 ugers høring været offentliggjort.
Forslaget kan læses her: Projektforslag: restaurering og genåbning af Østrup Bæk

Lodsejermøder
Randers Kommune har afholdt møde med lodsejerne – både fysisk og telefonisk. Der er generelt positiv holdning til projektet fra samtlige lodsejere. Der har dog været behov for mindre justeringer af projektet.

Orientering af Museum Østjylland ved fund
Museum Østjylland har meddelt at de ønsker at deltage i forbindelse med gravearbejdet til projektet.

Der kan i området være fund af betydning for den arkæologiske kulturarv. Forud for iværksættelse af jordarbejde skal man orientere sig om museumslovens §§ 25-27. Disse bestemmelser vedrører arkæologiske forundersøgelser, udgravninger og anmeldelse af fund. Loven giver bygherren mulighed for at få en udtalelse om sandsynligheden for fund af arkæologisk betydning samt information om de finansieringsmæssige forhold. Yderligere oplysninger om loven kan findes på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside.

Findes der under jordarbejdet spor af fortidsminder skal arbejdet straks standses i det omfang det berører fortidsmindet. Fundet skal straks anmeldes til museet.

Spørgsmål herom kan rettes til Museum Østjylland, Arkaeolog@museumoj.dk

Økonomi
Projektet finansieres af kommunale naturgenopretningsmidler.

Offentliggørelse
Afgørelsen offentliggøres den 1. september 2026 på Randers Kommunes hjemmeside.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelse.

Klagevejledning
Afgørelsen kan påklages af:

- Den, afgørelsen er rettet til
- Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84)

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside. Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på Borger og virksomhed hvor du kan logge på med NEM-ID. Klagen sendes via Klageportalen til Randers Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Kommunen i Klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr
Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pt. 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen. Gebyret tilbagebetales, hvis: Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnets afgørelser kan ikke anbringes for anden administrativ myndighed.

Med venlig hilsen

Esben Husted Kjær
Miljøtekniker

Kopi sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnranders-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk

Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com

Miljøstyrelsen mst@mst.dk

Fiskeristyrelsen mail@fiskeristyrelsen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, christian@halgreen.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk og lokalenhed, Jankarnoe@gmail.com

Dansk Fritidsfiskerforbund, e-mail: formanden@fritidsfiskerforbundet.dk

Randers Sportsfisker klub, formand@randerssportsfiskerklub.dk

Friluftsrådet, oestjylland@friluftsraadet.dk

Museum Østjylland, Arkaeolog@museumoj.dk

Ejere af matrikler langs Østrup Bæk - indenfor projektstrækningen